
Uchwała Naczelnej Rady Adwokackiej

Palestra 33/3(375), 103-106

1989

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jej treść w prawie pracy reguluje — poprzez art. 300 k.p. — art. 917 k.c. Niestety, w recenzowanej książce problemy prawne z nią związane zostały omówione dość pobieżnie. L. Brzozowski pominął zwłaszcza problematykę związaną ze znaczeniem pojęcia „wzajemne ustępstwa”, która w praktyce budzi szereg wątpliwości. Stosunkowo niewiele miejsca poświęcił autor kwestii sądowej kontroli ugód pojednawczych. Tematyka ta ma ważne znaczenie praktyczne, nie jest jednak — jak dotychczas — należyście opracowana od strony prawnoteoretycznej. Chodzi nam zwłaszcza o funkcjonowanie mechanizmów prawnych na tle art. 255 § 2 zd. 2 k.p. i art. 256 tegoż kodeksu.

Bardzo istotnym uzupełnieniem książki jest aneks. Zamieszczono w nim kompleks przepisów regulujących funkcjonowanie zakładowych komisji pojednawczych. Zaletą tego fragmentu jest to, że pozwala on czytelnikowi zorientować się w podstawach prawnych, na których opierają swą działalność omawiane komisje.

Oceniając recenzowaną książkę, należy podkreślić, że ma ona przede wszystkim charakter praktyczny. Będzie pożyteczna w pracy osób stykających się na niwie zawodowej z działalnością zakładowych komisji pojednawczych. Jest oczywiste, że dotyczy to również adwokatów. Wskazane w niniejszej recenzji niektóre mankamenty nie umniejszają w zasadniczy sposób walorów pracy. Wypełnia ona na rynku czytelniczym lukę, jaka istniała w dziedzinie literatury poświęconej organom ochrony prawnej, które rozpoznają indywidualne spory pracownicze.

*Ewa Baran
Krzysztof W. Baran*

NACZELNA RADA ADWOKACKA

A. UCHWAŁY NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ

1.

UCHWAŁA NR 1(VII)88 — DEKLARACJA NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ z dnia 29 października 1988 r.

w sprawie współdziałania adwokatury z Rzecznikiem Praw Obywatelskich*

Jak wynika z zapisu w uchwale Krajowego Zjazdu Adwokatury z 1986 r., współdziałanie w ochronie praw i wolności obywatelskich jest samodzielnym ustawowym zadaniem adwokatury. Za-

* Zgodnie z uchwałą nr 6/VIII/89 Plenum NRA z dnia 25.II.1989 r. uchwała ta została przekazana uczestnikom „Okrągłego Stołu” (przypis Red.)

danie to nie może być realizowane tylko przez udzielanie pomocy prawnej. Naruszenie bowiem praw i wolności obywatelskich rodzące potrzebę ochrony, o jakiej mówi art. 1 ust. 1 p. o a., nie wynika z działalności jednostek. Gdyby przyjęty został inny punkt widzenia, to „wpółdziałanie w ochronie praw i wolności obywatelskich” byłoby tożsame ze świadczeniem pomocy prawnej. Publiczna funkcja adwokatury, polegająca na współdziałaniu w ochronie praw i wolności obywatelskich, za przedmiot swojej troski uznaje naruszenie tych wartości przez organy władzy, administracji lub innych jednostek organizacyjnych. Prawa i wolności obywatelskie odnoszą się przede wszystkim do sytuacji obywatela lub grup obywateli w społeczeństwie jako podmiotów życia publicznego i prywatnego. Adwokatura powinna wesprzeć w dziedzinie praw i wolności obywatelskich Rzecznika Praw Obywatelskich i w tym zakresie powinna z nim współdziałać. Wsparcie to powinno polegać na sygnalizowaniu Rzecznikowi zagrożeń i dokonanych już naruszeń, na wskazywaniu na ich ewentualne konsekwencje społeczne bądź też na opracowywaniu — na jego wniosek lub z własnej inicjatywy — projektów rozwiązań legislacyjnych zmniejszających prawdopodobieństwo i skutki ewentualnych naruszeń.

Naczelna Rada Adwokacka stoi na stanowisku, że dla realizacji tych zadań samorząd adwokacki powinien się kontaktować z Rzecznikiem Praw Obywatelskich w celu wzajemnego informowania się o problemach dotyczących zagadnień praw i wolności obywatelskich oraz w celu podjęcia właściwych kroków zmierzających do usuwania bieżących zagrożeń. Celowe byłoby również zaproponowanie tak pojętej współpracy stowarzyszeniom i organizacjom społecznym mogącym powstać w przyszłości, powołanym do rozwiązywania tych samych lub podobnych zagadnień.

Adwokatura wyraża przekonanie, że współpraca wszystkich zainteresowanych podmiotów w zakresie praw i wolności obywatelskich przyczyni się do realizacji idei praworządności, do podniesienia kultury wykonywania władzy politycznej oraz edukacji prawnej społeczeństwa.

2.

UCHWAŁA NR 2(VII)88

NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ

z dnia 29 października 1988 r.

o stanowisku adwokatury w sprawie sytuacji, w jakiej znajduje się państwo i społeczeństwo polskie**

Naczelna Rada Adwokacka, powołana z mocy ustawy (art. 1 pkt 1 i art. 58 pkt 9 p. o a.) do współdziałania w ochronie praw i wolności obywatelskich oraz w kształtowaniu i stosowaniu prawa, poczuwa się do obowiązku określenia swego stanowiska, a tym samym stanowiska adwokatury polskiej, którą reprezentuje, w odniesieniu do sytuacji, w jakiej już od dłuższego czasu znajduje się państwo i społeczeństwo polskie. Naczelna Rada Adwokacka wychodzi z założenia, że jednym z najistotniejszych elementów tej sytuacji jest kształt obecnego systemu prawnego i wynikający z niego stan obowiązującego prawa.

Chyląca się ku upadkowi gospodarka polska, pogłębiające się zubożenie społeczeństwa oraz ogólny kryzys samej koncepcji i reguł wykonywania władzy politycznej są wynikiem uregulowań prawnych i założeń systemowych, które w ocenie przeważającej części opinii publicznej nie zdały egzaminu życiowego i wymagają istotnego przewartościowania i przekształcenia. Zadaniem prawa i prawników jest zatem nakreślenie takiej podstawy legislacyjnej, która byłaby zdolna dać impuls do przeprowadzenia reform instytucjonalnych, zmierzających do wyprowadzenia Polski z jej obecnej sytuacji i zapewnienia jej w okresie wymiernym dla jednego pokolenia godnego miejsca wśród demokratycznych i pokojowych państw Europy.

U podstaw każdego organizmu prawnopństwowego leży określony system wartości uznawanych powszechnie za podstawowe i niezbywalne. Adwokatura opowiada się za takim systemem, który byłby gwarancją różnorodności form egzystencji narodowej i umożliwiałby obywatelom naszego państwa uczestniczenie we wszystkich dziedzinach życia politycznego, gospodarczego, społecznego i kulturalnego z uwzględnieniem ich indywidualnie określonych i wyznawanych poglądów oraz kwalifikacji. Pluralizm jest, zdaniem adwokatury, wyznacznikiem poszanowania podmiotowości i godności osoby ludzkiej, stanowiącej dobro nadrzędne nad doraźnymi racjami i interesami grup rządzących. Powinien on w niedalekiej już przyszłości wyrazić się m.in. w ustawie o stowarzyszeniach, w nowej ordynacji wyborczej do Sejmu (ewentualnie do drugiej izby parlamentu) i we wszystkich rozwią-

** Zgodnie z uchwałą nr 6/VIII/89 Plenum NRA z dnia 25.II.1989 r. uchwała ta została przekazana uczestnikom „Okrągłego Stołu” (przypis Red.).

zaniach, jakie mogą się wyłonić z debaty „okrągłego stołu” lub z innych inicjatyw społecznych.

Naczelna Rada Adwokacka wyraża pogląd, że odnowa życia polityczno-gospodarczego państwa powinna torować sobie drogę przez ścisłe przestrzeganie zasady prawnej, iż dozwolone jest wszystko, co nie jest prawem zakazane. Zasada ta wyrasta z idei wolności obywateli, którzy za pośrednictwem wybranych przez siebie gremiów przedstawicielskich ustanawiają nakazy i zakazy w tym celu, by umożliwiły im one pełnię życia społecznego i osobistego oraz by chroniły ich przed anarchią. Tak ukształtowany system prawny zdolny jest wyłonić sam z siebie elementy samokontroli, które w ramach działalności określonych instytucji (zwłaszcza działalności parlamentu i niezawisłych sądów) staną się gwarantem konstytucyjnego porządku, uprawnień obywateli oraz ich obowiązków wobec państwa i społeczeństwa, a nadto ich równości wobec prawa.

Adwokatura polska, zgodnie ze swoją tradycją, pragnie włączyć się do procesu demokratyzacji i liberalizacji życia politycznego, gospodarczego i społecznego, którego podstawą byłoby prawo jako najważniejszy instrument funkcjonowania państwa i integrowania więzi społecznych, prawo zgodne z porządkiem określonym w Konstytucji, wyzwolone z kazuistyki, stabilne, zrozumiałe, a dzięki temu akceptowane przez obywateli.

Adwokatura wyraża gotowość współdziałania z gremiami ustawodawczymi w tworzeniu i stosowaniu takiego prawa zarówno przez aktywny udział adwokatów w przyszłej kadencji parlamentu, jak i w obecnie istniejących i mogących w przyszłości powstać organizacjach i stowarzyszeniach.

B. UCHWAŁY PREZYDIUM NRA

UCHWAŁA

PREZYDIUM NRA

z dnia 11.I.1989 roku

w sprawie ustanowienia regulaminu przyznawania nagród za prace naukowe i publicystyczne, których autorami są adwokaci i aplikanci adwokaccy

§ 1

Regulaminem obejmuje się wszystkie dotychczas ustanowione przez Prezydium NRA nagrody za prace naukowe i publicystyczne oraz przemówienia krasomówcze.